

आखुपर्णी

आखुकर्णी कटुस्तिक्ता कषाया शीतला लघुः ।
विपाके कटुका मूत्रकफामयकृमिप्रणुत् ॥ (Bpn)

Akhukarni is katu, tikta, kashaya in rasa, sitala in veerya, laghu in guna, katuka in vipaka, mutra-kaphamaya-krmi hara.

लघ्वाखुकर्णी कटुका तिक्ता चोष्णा च शीतला ।
रसायनी सरा लघ्वी कषाया कफपित्तनुत् ॥
शूलज्वरकृमिग्रन्थिमूत्रकृच्छ्रप्रमेहकृत् ।
आजाहोदरहृद्रोगविषपाण्डुभगन्दरान् ॥
कुष्ठानि नाशयत्येवं पूर्ववैद्यैः निरूपितम् ।
आखुकर्णी बृहत्युक्ता शीतला मधुरा स्मृता ॥
रसबन्धकरी नेत्र्या रसायनीऽथ शूलनुत् ।
ज्वरं कृमिं व्रणं चाखुविषं चैव विनाशयेत् ॥ (Nir)

Laghu aakhukarni is katuka, kashaya, tikta in rasa, sara, laghu in guna, usna in veerya, sitala, rasayani, alleviates kapha and pitta, cures sula, jvara, krmi, granthi, mutrakrcchra, prameha, udara, hrdroga, visa, pandu, bhagandhara and kustha.

Brhat akhuparni is madhura in rasa, sitala, rasabandhakaraka, netrya, rasayani, sula hara, cures jvara, krmi, vrana and alkhuvisa.